

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ APKLAUSOS
DĖL PADIDĖJUSIŲ ŠILDYMO IR ELEKTROS IŠLAIDŲ REZULTATŲ SUVESTINĖ

2022-10-03

1. BENDRI DUOMENYS

Apklausą vykdė Nacionalinė nevyriausybinių organizacijų koalicija.

Apklausa vykdyta 2022-09-20 – 2022-10-02 laikotarpiu.

Gauta atsakymų iš 129 nevyriausybinių organizacijų, veikiančių įvairiose srityse.

Apklausoje dalyvavo NVO iš 34 savivaldybių:

Savivaldybė	Respondentų skaičius	Savivaldybė	Respondentų skaičius
Vilniaus miesto savivaldybė	35	Vilniaus rajono savivaldybė	3
Kauno miesto savivaldybė	8	Alytaus miesto savivaldybė	2
Radviliškio rajono savivaldybė	8	Anykščių rajono savivaldybė	2
Vilkaviškio rajono savivaldybė	8	Kauno rajono savivaldybė	2
Telšių rajono savivaldybė	7	Kupiškio rajono savivaldybė	2
Šiaulių miesto savivaldybė	6	Rietavo savivaldybė	2
Klaipėdos miesto savivaldybė	5	Biržų rajono savivaldybė	1
Joniškio rajono savivaldybė	3	Druskininkų savivaldybė	1
Jurbarko rajono savivaldybė	3	Jonavos rajono savivaldybė	1
Kėdainių rajono savivaldybė	3	Kaišiadorių rajono savivaldybė	1
Marijampolės savivaldybė	3	Kalvarijos savivaldybė	1
Mažeikių rajono savivaldybė	3	Kelmės rajono savivaldybė	1
Panevėžio miesto savivaldybė	3	Pakruojo rajono savivaldybė	1
Plungės rajono savivaldybė	3	Raseinių rajono savivaldybė	1
Šilalės rajono savivaldybė	3	Rokiškio rajono savivaldybė	1
Utenos rajono savivaldybė	3	Trakų rajono savivaldybė	1
		Ukmergės rajono savivaldybė	1
		Visagino savivaldybė	1

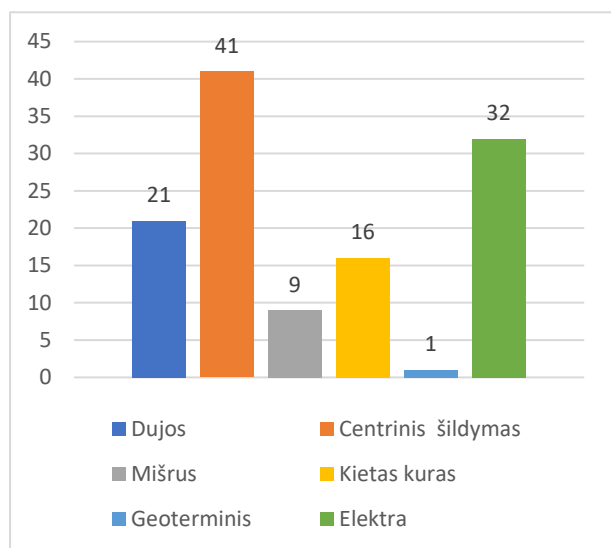
2. IŠLAIDŲ PATALPŲ ŠILDYMOUI POKYTIS 2020-2021 M. IR 2021-2022 M. ŠILDYMO SEZONAIŠ

Apklausoje buvo prašoma pateikti išlaidų už šildymą sumas už du paskutinius pasibaigusius – 2020-2021 bei 2021-2022 m. – šildymo sezonus.

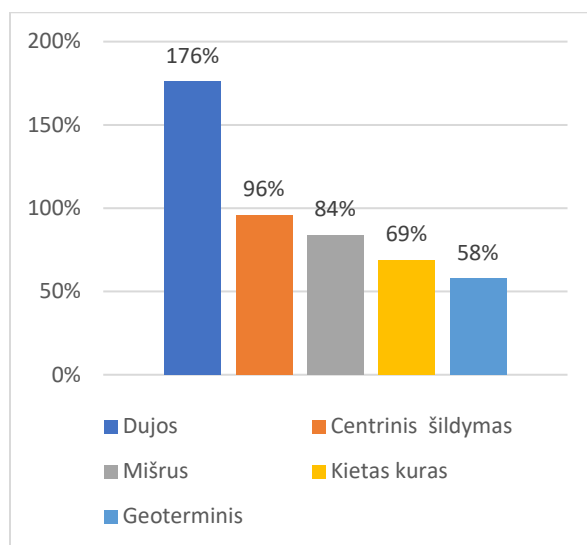
Lyginant su 2020-2021 m. šildymo sezonu, 2021-2022 m. apklausoje dalyvavusių NVO bendra išlaidų suma šildymui padidėjo 2,4 karto (nuo ~300 tūkst. Eur iki ~727 tūkst. Eur).

Individualus vidutinis padidėjimas vienai organizacijai sudarė nuo 0,6 iki 1,8 karto priklausomai nuo šildymo būdo:

Apklauskos respondentų pasiskirstymas pagal patalpų šildymo būdą:

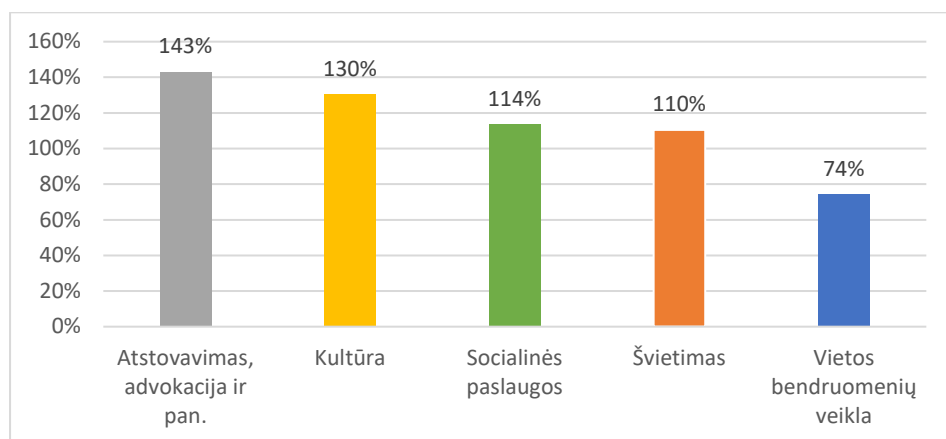

Išlaidų padidėjimo organizacijai vidurkis 2021-2022 m. šildymo sezonu lyginant su 2020-2021 m.*:

* neįskaičiuojant duomenų tų NVO, kurių pagrindinis patalpų šildymo būdas elektra ir nėra galimybės atskirai išskirti išlaidų šilumai.

Išlaidų už šildymą padidėjimo vidurkis vienai organizacijai pagal veiklos sritis:

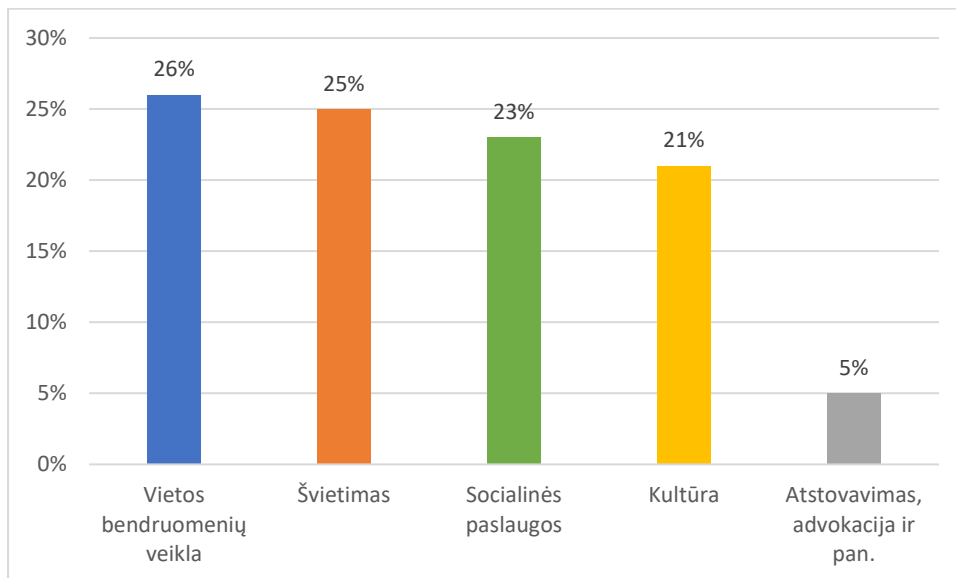
Didžiausių vidutinį (beveik 1,5 karto) išlaidų šildymui padidėjimą nurodė NVO, užsiimančios atstovavimu, advokacija ir panašia veikla, tačiau dažniausiai tai yra mažos organizacijos ir jų absoliučios išlaidų sumos yra nedidelės. Net 12 organizacijų išlaidos šildymui padidėjo ypač ženkliai – ~3-7 kartus. Todėl svarbu atkreipti dėmesį, kad kultūros, socialines ir švietimo paslaugas teikiančių NVO absoliučios išlaidų sumos yra gerokai didesnės, todėl didėjančios energijos kainos joms taip pat yra didelė našta, verčianti mažinti teikiamų paslaugų kiekį arba net stabdyti veiklą.

3. IŠLAIDŲ ELEKTRAI POKYTIS 2021 – 2022 M.

Apklausoje buvo klausiama apie išlaidas elektros energijai per 2021 m. (visus 12 mėnesių) bei 2022 m. sausio-rugpjūčio mėn. (8 mėnesius).

Bendra apklausoje dalyvavusių NVO išlaidų elektrai suma per 2021 m. sudarė ~428 tūkst. EUR, o per 2022 m. 8 mėnesius ~459 tūkst. EUR, t.y. jau ~8 proc. daugiau, nei per pilnus praėjusius metus.

Priklausomai nuo veiklos srities, per 2022 metų 8 mėnesius apklausoje dalyvavusių NVO išlaidos elektrai jau yra vidutiniškai 5-26% didesnės lyginant su 2021 m. 12 mėn.:

Svarbu pabrėžti ir atskirų organizacijų situaciją, kurią nepakankamai atspindi vidurkis: bent 60 % apklausoje elektros išlaidų duomenis pateikusių NVO per aštuonis 2022 m. mėnesius jau patyrė tokias pačias arba didesnes išlaidas elektrai, kaip per pilnus 2021 metus. **Apie penktadalio organizacijų išlaidos per nepilnus metus padidėjo itin ženkliai: nuo 50% iki 400%, lyginant su praėjusių metų dvylika mėnesių.**

4. KITOS PASTABOS

Dalis apklausoje dalyvavusių nevyriausybinių organizacijų nežino, iš kur galės padengti padidėjusias išlaidas už šį šildymo sezoną 2022-2023 m. Kelios akcentuoja, kad yra ant išsilaikymo ribos ir šildymui tenka didžiausia išlaidų suma, todėl gali tekti apskritai stabdyti veiklą.

Nevyriausybiniams organizacijoms trūksta informacijos, ar ir kur gali kreiptis dėl pagalbos iš savivaldybės.

Kreipiasi įvairios nevyriausybines organizacijos, kurios vykdo veiklą iš savo uždirbtų lėšų ir kitų šaltinių bei neturi sutarčių (su savivaldybe ar ministerija), todėl negali pretenduoti į subsidiją. Tai ypač aktualu socialiniams verslams (pvz. Miesto laboratorija, Mano Guru) ir kitos vietos lygmens organizacijos, kurios iki šiol veikė be valstybės pagalbos, bet išaugusios šildymo kainos jau kelia išlikimo riziką.